

Ball de Diables de Ribes

SANT PAU
1999

El Ball de Diables de Ribes és una manifestació folklòrica que, per les seves arrels, forma part de les colles anomenades històriques, tan presents al territori penedesenc. No solament el Ball de Diables forma part del seguici festiu de les nostres festes majors sinó que el costum de pronunciar versos és un indici clar de la seva tradició.

La primera referència escrita del Ball de Diables de Ribes la trobem per la festa major de Sant Pau de 1913 quan van representar el ball de versos dels diables, però de ben segur aquests ja feren actuacions al llarg del segle XIX. El text que emprava l'antic Ball de Diables de Ribes tenia un caràcter satíric i feia referència al nostre poble. Hi intervenia un àngel, Llucifer, sant Miquel, una diablessa i deu diables que representaven una petita trama argumental.

La presència a Ribes del Ball de Diables de Vilanova per la festa major de Sant Pere de 1949 va engrescar un grup de joves que van decidir recuperar el Ball de Diables de Ribes per Sant Pere de 1951. Des d'aquell any i fins avui els diables han estat presents a totes les festes majors de Ribes reflectint la vida del poble en els seus versos satírics.

A partir de 1994 el Ball de Diables de Ribes es dinamitza amb l'entrada de gent nova amb ganes de millorar el què s'estava fent fins llavors. Fruit d'aquest nou esperit per Sant Pere de 1995 s'estrenen vestits nous i es recupera la diablessa. Per Sant Pau de 1996 es recupera el ball de versos de 1913 i per Sant Pau de 1999 es posa en escena un ball de versos escrit pel ribetà Jaume Gómez el 1976. En ell hi participen un àngel, Llucifer, la diablessa i set diables, representant els set pecats capitals. La recuperació dels aspectes més tradicionals ha anat acompanyada per una major quantitat de sortides arreu de Catalunya:

ACTE SAGRAMENTAL

LLUCIFER:

A la terra el nostre imperi
hem estès de cap a cap
i en els cors hem posat l'esca
de l'orgull que ens ha creat.
L'home sent l'orgull de viure,
supèrvia de pensament;
busqueu així la grandesa
i aixafeu els sentiments:
busqueu l'honor i lloances
fins que us respecti tothom,
no pareu, sigui com sigui,
heu de ser senyors del món.

ÀNGEL:

Llucifer! Boca d'infern!
Empassa't aquest verí
que arrossegueu tes paraules.
L'home té un millor destí.
No escolteu el crit d'orgull,
d'egoïsme i mesquinesa:
sigueu homes tal com cal
amb justícia ben entesa.

DIABLE I:

Jo voldria aconsellar-vos
que miressiu per demà:
doncs lluiteu per enriquir-vos
que el diner és benestar.
No hi ha res com la riquesa
que les cases engrandeix:
el que té diners de sobres
el veureu com presumeix.

DIABLE II:

Molt ben dit, company de feina,
amb diners es pot fer tot.
Doneu-vos a la disbauxa,
doneu plaer al vostre cos.
Sols es viu una vegada...
i si no l'aprofiteu
d'aquest viure en què tot passa,
voleu dir-me què en treureu?

DIABLESA:

Com a diablesa mi poso:
com a diablesa haig de dir
que es perdi tota vergonya
en el parlar i el vestir;
i la dona romancera
que no miri el temps passat,
que ja té els drets de l'home...
la mateixa llibertat.

ÀNGEL:

Calleu! El vostre alè put
com un famer que fermenta,
de l'alenada d'infern
que respirada rebenta.
L'avarícia fins repugna
els mateixos usurers,
i mereixen sols menyspreu
els qui acaparen diners.
No confongueu el plaer
amb la luxúria del cos,
que la persona humana
no té ànima de gos:
i la dona per ser dona
ha de fer-se respectar
per poder dir a tothom
que també té llibertat.

DIABLE III:

Deixeu les cançons, amics,
i feu vostra voluntat:
si algú us contradiu
no calleu com encantats!

DIABLE IV:

S'ha de contestar amb ira
i renegar si convé.
Venjeu-vos si us fan un tort
que la venjança és plaer.

DIABLE V:

Per a mi el millor plaer
és quan em trobo ben fart,
i amb la planxa ben plena
i tinc el cap emboirat:
us convido a provar-ho,
i em direu el resultat.

DIABLE III:

Res com l'ira i com l'enveja...

DIABLE IV:

Per a mi, res com la venjança...

DIABLE V:

Doncs per mi tranquil·litat
i portar plena la panxa!

DIABLE VI:

Doncs jo no he de fer-ne cas
de tot això que dieu:
com que vaig nèixer gandul,
de gandul no me'n treureu.

DIABLE VII:

Jo t'acompanyo, company,
amb mandra per treballar:
que el que treballa és un ruc,
i no em deixo treure el suc
per aquell que em vol manar.

DIABLESA:

Orgull, luxúria, avarícia,
ira, gula i enveja:
això és una delícia
amanit amb la peresa.

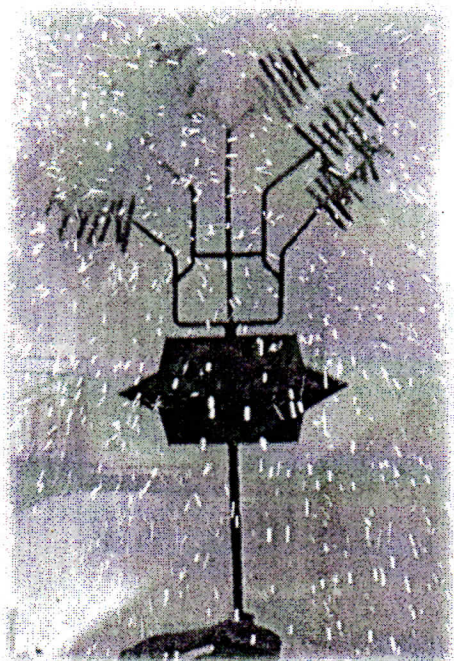
LLUCIFER:

Que sembri l'home a la terra
la llavor de tots els vicis
i viure intensament:
nomès tindrà plaer i deficiis.

ÀNGEL:

Que callin els vostres crits,
les vostres veus temptadores
que els vicis que proclameu
repugnen l'honor de l'home.
En contra de les lleis humanes,
i en contra les lleis divines,
voldrieu encendre l'odi
en el fons dels cors, endintre...
però l'infern no podrà
per mes que jurqui i que maldi
que l'home que vol justícia
no sent cap veu que l'espanti,
i complint la bona llei
que tothom porta en el cor,
a la terra hi haurà pau,
tranquil·litat i amor.

TAM, TAM, TAM...

L'Acte Sagramental va ser escrit pel ribetà Jaume Gómez i Puig el 1976 per tal de ser representat pel Ball de Diables de Ribes a la Festa Major de Sant Fèlix de Vilafranca del Penedès d'aquell mateix any. El Ball de Diables de Ribes el va recuperar el diumenge 24 de gener de 1999, vigília de la Festa Major de Sant Pau.

VERSOS

LLUCIFER

Ja som aquí, ja hem arribat
com diuen tornant de colònies
els esplais de la localitat
després de cantar "la cabra"
i alguna altra procacitat.

Som aquí per criticar tot déu
i per deixar verd i calent
des de l'alcalde fins els mossèn,
encara que els sàpiga greu.

Els versos ara us direm,
ja sigui sols o en parelles,
i a tot el poble retratarem
dels genolls fins les orelles.

DIABLE 1

*"Noticiero Universal, NODO:
any d'eleccions, any de construccions"*

El senyor alcalde ha inaugurat
un pantà al mig de la ciutat,
i el poble ha progressat!!

El senyor alcalde va construir
mitja rambla al carrer del Pi,
i el poble va dir que sí!!

També ha estat inaugurada
una biblioteca a mitja jornada,
i el poble l'ha trobat tancada!!

L'alcalde perquè ho vegi clar
ha canviat la il·luminació.
Si vols fer un polvo no trobaràs ni un sol racó,
i el poble ha dit: "senyor, sí senyor"!!!

L'alcalde planta rosers
al peu de tots els plataners.
Es pensava que sortirien mimoses
i veu que en surten roses.

LLUCIFER

I el poble que ho sap valorar
després de tant de treballar
els ha convidat a reposar.

TAM, TAM, TAM...

DIABLE 2

Si el vi se't torna agre,
més val que buidis el cup,
però si se't torna Vi-agre
s'aixecarà tot allò que s'ajup.

S'ha inventat una pastilla
que et farà quedar molt bé,
però el preu no entra a la «cartilla»
mentre governi el PP
i per gaudir de tal «maravilla»
hauràs d'anar a l'estranger.

Així doncs, si se t'amorra
i li vols fer bon paper,
ves-te'n correns cap a Andorra
com vas fer un 23 de febrer.

Si vols evitar la multa
a la duana de retorn,
quan diguin «Eso que abulta
debajo del pantalón
es un paragua barato
o de Camel un cartón?»
Contesta-li de seguida
«mire, agente, es embutido
que me llevo a San Pedro de Ribas
donde será consumido»

LLUCIFER

Tot el que puja, baixa
i als homes molt els hi cou
però a vegades torna a reprendre
i si no, que ho preguntin a la nou.

TAM, TAM, TAM...

DIABLE 3

"Pastorets del Centre Parroquial"

Què ço que a mi em passa,
que mon cor salta joïós
i mon esperit confós
en un nou amor s'abraça.

Serà il·lusió o és certa
doncs tinc l'ànima sorpresa
per un dolç encantament
i és que en Blanco és a l'Ajuntament.

Non Serviam! diu en Ramon
en nom dels diables de tot el món.
Els del Ger, àngels caiguts
fan renegar els barbuts
i diuen que són uns cornuts
perquè el poble no els ha volgut.

Perquè, perquè Blanco,
amb aquest cognom,
teniu el cor tant negre... collons!!!
Anem Manela, anem...
que el Ger no vol que els fills de Ribes
amb aquest d'aquí dalt li facin vives!!!

TAM, TAM, TAM...

DIABLE 4

No hi ha farsa més divertida
que les bronques del ple municipal
en qualsevol punt de l'ordre del dia
es barallen a veure qui fa més l'animal

Si hi aniran gitanos a la Vinya d'en Petaca,
o si la Nou manipula subvencions,
l'únic que és del tot cert
és que la secretària n'està fins els collons.

LLUCIFER

Espera't el juny que bé
quant hi hagi vint-i-un regidors
caldrà anar a cal notari
per aprovar el pressupost.

TAM, TAM, TAM...

DIABLE 5

Que bonics són els mariques
quan fan manifestacions
sobretot perquè allà a Sitges
això toca molt els collons.

Si voleu fer calerons
i fer la punyeta als de Sitges
escolteu les instruccions
i farem un negoci a mitges.

El dia que comenci a fer nosa
la masia de Solers,
la pintarem de color de rosa
i qui vulgui fer calers
que hi vagi a oferir la cosa
amb uns pantalons ben balders.

Tothom treballarà amb el trasero
de les Casetes fins a la Coma
i l'Ajuntament farà un *lletrero*
que digui "benvinguts a Sodoma
el poble on per viure millor
oferim hasta la flor".

LLUCIFER

Calla, petat pel darrera,
que ofens els aquí concentrats
començant pel rector, prevere,
i acabant per les autoritats
que últimament van a missa
i s'han tornat recatats.

TAM, TAM, TAM...

DIABLE 6

Aquests de l'ACIR no paren de rumiar,
la fira de productes catalans se'ls fa petita.
A la ruta del xató ens han fet entrar,
encara que els veïns ens putegin una mica.

Gràcies a aquest famós plat ribetà,
al Garraf i el Penedès ens estan agraïts,
quatre escaroles, tonyina i bacallà,
i ja no cal viagra per desfer els llits.

Fins i tot hem fet xatonada popular.
El divendres tot el pavelló bullia.
Si aquest any hi havia la Voramar,
l'any que ve tindrem els De Boer i companyia.

LLUCIFER

Quan al Penedès no hi havia enciams,
a Ribes les escaroles omplien els camps.
Quan a Sitges no hi havia maricons,
aquí per esmorzar ens fotíem seitons.

Quan a Vilanova no hi havia tant il·luminat,
a Ribes ja criàvem el bacallà esqueixat.
Ara em trobo que aquests palanganes,
municipi adherit del xató ens han anomenant.

Jo com sempre, seguiré perseguint mames,
que mentre en Pere Tàpies es va inflant
aquí per guardar la línia cardem amb ganes!!!

TAM, TAM, TAM...

DIABLE 7

Havia de ser un gran dia
a la mare li feia gran il·lusió
i em va comprar un vestit
per fer la primera comunió.

Sabatetes de tacó,
tota plena de puntes,
un llacet bufó
de color blanc
amb tocs de salmó.

Amb unes lletres d'or
l'estampa va fer grabar,
m'agafava estupor
només pensava en combregar.

Perquè anes ben eleganta
la mare em va fer possar,
com si fos l'infanta
una pamela lluida,
demà havia de ser
el millor dia de la meva vida.

Vem arribar a l'església
se'ns acostà el rector
i davant de tota la munió
que si no em treia el sumbreru
no podria fer la primera comunió.

LLUCIFER

El bisbe en porta,
les monges també,
i les beates del rosari
que es posen mantellina
això no està bé
vas quedar com una pillina.
Ja fa pudor de pets
tota aquesta història
la casa del poble és
una casa de barrets.

DIABLE 8

Amb el drac com a pendó
els comerciants d'aquesta vila
van fundar una associació
mentre feien una til·la:
l'orxater, la pastissera,
la florista i el forner
s'ho passaven de primera
tot fotent molt de merder.

D'ençà de les municipals
ja no tenen cap problema
només compten els cabals
i esperen els nadals
per inventar-se algun lema:
"No feu més el borinot
que a Ribes teniu de tot"
diuen en Mezi i en Rius,
però si vull comprar preservatius
i no vull fer-ho de dia,
he d'avisar la policia
perquè a Ribes, l'apotecari
fa horari de funcionari.

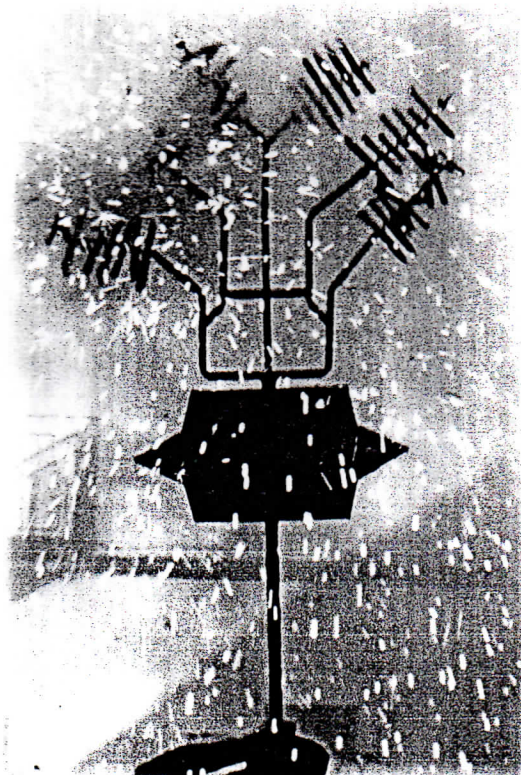
LLUCIFER

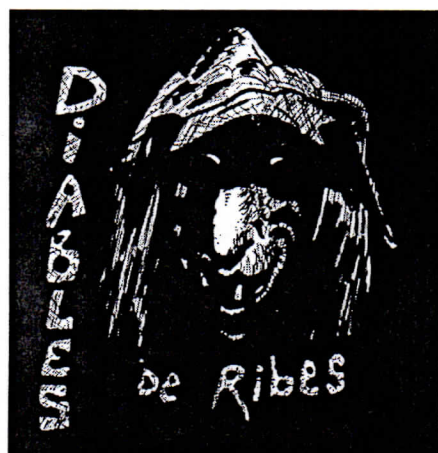
Calla, que tenim un comerç exemplar
que és digne de tota lloança
a l'hora d'anar a cagar
o de tirar-se una gansa.

Així m'agrada diables pudents
tothom n'ha quedat escaldat
i no pas per uns tocaments
l'anús se'ls ha irritat
sinó per explicar la veritat
d'aquest poble foll i tronat.

Visca Sant Pere, nostre patró i visca la Festa Major

TAM, TAM, TAM i FOC

Tel: 93 896 20 46 (Peco Xic)

A/e: pecocoll@ctv.es

Web: www.ribes.org/entitats/diables